

Recensent H.J.Lammers

Willem Landsbergen: ‘Zwemmen naar het paradijs’ Uitgegeven in eigen beheer, 2007 ISBN-13 978-90-810105-2-8, Zie ook : www.anoiksis.nl

Soort boek / ziekte / stijl:

Egodocument van Willem Landsbergen (1956-2008) waarin hij het leven met meerdere psychosen beschrijft en de langere perioden die hij in de psychiatrie doorbracht. Het boek van 105 pagina's levert daarmee inzicht in het schizo-affectieve ziektebeeld en de daardoor ontstane relatie met de psychiatrie en het leven in het algemeen.

Over de schrijver:

Willem Landsbergen (1956-2008) volgde drie jaar de lerarenopleiding geschiedenis en aardrijkskunde te Delft.

Kaft:

“Ik repte mij naar de havens zoals de zon verlangde. In de buurt van de Maastunnel hijgde ik uit. Wat een schitterend gezicht was dat. Schepen, die in het zonlicht naar het paradijs voeren. En het verkeer, de voetgangers, alles volgde. Ongelooflijk. Wat werd alles mooi! Aan de overkant van de voetgangerstunnel vertrok iedereen. Ik werd bevangen door angst en twijfel. Ik miste misschien mijn boot naar het paradijs. (- -) Dadelijk vertrok iedereen naar het paradijs zonder mij. Ik staarde in de zon en spring het koude en gore havenwater in. Zwemmen naar het paradijs. (- -)”

Boekbespreking: De schrijver kende sinds 1977 afwisselend “goede tijden” waarin zelfstandig wonen, werken in sociale werkverschaffing en zelfstandig op vakantie gaan mogelijk was, maar ook tijden dat behandeling of opname in een psychiatrische instelling nodig is.

Het boek omvat 81 beschrijvingen van 1 á 1½ pagina elk, gegroepeerd tot acht secties: Een afgebroken vakantie, Academische hulpverlening, Ziekenhuizen, Resocialisatie, Zonder perspectief, Delta Ziekenhuis, Op zoek naar perspectief, Perspectief. De onderwerpen zijn, o.a. ervaringen, observaties, commentaar met betrekking tot het zoeken naar de oorzaak van de ziekte, de relatie met ouders, familie, vrienden, sociaal beschermd werken, liefdesrelaties, vakantieavonturen, opvang en behandeling in/bij psychiatrische instellingen, artsen/verpleging/ begeleiders.

Kaft: “De dieptreurige gebeurtenissen van het leven in de psychiatrie worden afgewisseld met vermakelijke scènes over behandelaars en verpleegkundigen die, soms gedreven, soms radeloos, soms ronduit incompetent, maar altijd centraal aanwezig zijn in het leven van de patiënt. (...)

Haarscherp wordt de psychiatrie van binnen uit beschreven, van de ‘schuldvraag’ van de ouders in de jaren zeventig, via de gezellige anarchie in de verschillende woonvormen naar empowerment van de patiënt in de jaren negentig. De dieptreurige gebeurtenissen van het leven in de psychiatrie worden afgewisseld met vermakelijke scènes over behandelaars en verpleegkundigen die, soms gedreven, soms radeloos, soms ronduit incompetent, maar altijd centraal aanwezig zijn in het leven van de patiënt. Dit boek zal voor iedereen die bekend is met de psychiatrie herkenbaar zijn en inzicht verschaffen aan degenen voor wie het een ver-van-mijn-bed-show is.”

Wat viel op: De heldere, vlot leesbare schrijfstijl waarin de schrijver op indringende, kritische maar ook humorvolle wijze zijn relaas op schrift heeft gesteld.

Extra: De Vereniging Anoiksis (= open geest). Een vereniging opgericht voor en door patiënten die een of meerdere psychosen hebben doorleefd en die schizo-affectief of schizofrenie als diagnose hebben gekregen.

www.anoiksis@anoiksis.nl

<http://www.bvg-peelland.nl/schizofrenie/>